

ЗА УЧИТЕЉА

Пише:
Драган
Тепавчевић

Бризбејн, маја 2007.

На вијест о смрти првог учитеља као да полако нестаје и дио нашег дјетињства и наших првих корака у живот којих се све чешће сјећамо како старимо.

Наједном нам неко пред очима спали све оне прутеве и шибе од којих су бридјели дланови и нерријетко остајале маснице, отме оне прве пробушене глобусе што су шкрипали док смо их окретали не вјерујући да је земља округла, украде све оне силне земљописне карте на којима смо морали показати гдје се налазе непознати градови и државе, (ни то више није исто), испара и оне остатке великих панова на којима смо први пут видјели како изгледа људски скелет, мишићи, нервни систем и куда све кроз нас цури крв и нацери се на оних 30 слова азбуке матерњег језика који полако заборављамо јер све чешће не говоримо како пишемо, нити читамо како је написано.

Некоме то није био учитељ, него учитељица, али ће то у разговору сви употребљавати у мушком роду и сви ћемо при тој теми бити блиски и сјетни јер је први учитељ, само један, први, и на полну дискриминацију се неће жалити чак ни учитељице.

С првим учитељем нестају и оне клупе за двоје са наслоном и пробушеним простором у средини за мастионице испред нас, које нам падају на памет једино кад стјуардесе донесу пиће, а ми откачимо намјенски направљену дашчицу са сједишта испред у којем је остављено удубљење за једну пластичну чашу са вискијем.

Летимо неким просторима о којима нам је први учитељ говорио да постоје, а ми у невјерици вртјели главама и касније провјеравали с родитељима наших родитеља јер су старији и искуснији и ваљда чули за те свијетове.

И тамо негдје, у ваздуху, између Дубаија и Бејрута или Сингапура и Цириха, јави се дух његов, као дух Хамлетовог оца и држи у руци неку непознату лобању за коју нам објашњава да је људска и да је унутра био смјештен мозак који је памтио, али да га сада нема. И да је штета што више не памти.

Сударе се тад у нама сјећања на кромањонце и неандерталце, амебе и парамецијуме, глодаре и водоземце, Спартанце и Перзијанце, Краљевића Марка и сурови чин на двору Леке капетана, измијешају се

оне лобање из његове руке са рупевинама Ћеле куле, неког Аушвица, Матхаузена и Јасеновца за који смо били скептични да су уопште постојали и у таквим обимима, осмјехнемо се на приче о пустињама и прапшумама, на Кинезе и Суданце, пирамиде и Ајфелову кулу, на причу о Нојевој барци и француској лађи о којој су пјевали измучени српски ратници на Крфу.

Ја још памтим његову руку у којој је с подједнаком вјештином држао штап којим је показивао на дотад непознате државе на картама и ударао нас по длановима због тога што нисмо урадили задатке и једначине с једном непознатом, (а хиљаде непознатих смо тад имали), показивао како изгледа микроскоп, (јер га нисмо имали) и све то цртао на зеленој школској табли са црвеним линијама на којима је затим исписивао Змајеве стихове.

Коса, права, танка дебела, ћирилица и латиница, Наполеон и Кутузов, Мурат и Лазар, буржоазија и куртоазија, (мора да сам нешто побркао), квадратни и кубни корјен, три пут седам, двадесет и један.

Пред њим смо страховали и устајали, били поносни док нама је везивао црвене мараме и поправљао бијеле капице са петокраком на челу говорећи да има оних који вјерују у Бога и да их не треба презирати јер свако у нешто вјерује. Пред њим смо пјевали “Коњух планином” за честе приредбе и страховали кад дође школски инспектор да ли смо добро урадили тестове. Због њега, јер смо га вољели.

Трчали смо неозначеним ливадама док нам је говорио да имају сличне са направљеним сједиштима са страна и да се зову стадиони, бацали смо камен умјесто кугле, као и прутеве умјесто копаља, скакали преко обичних столица које су требале да буду гимнастичке справе и радовали се првој екскурзији и посјети најближој школи.

Наш први учитељ нам је био замјена за новине које нисмо читали, радио који нисмо слушали у доба кад није било телевизије, онај који нас је расплакао што је тамо неки председник Кенеди убијен у Даласу и оставио у невјерици да је неки Армстронг или Армстронг искорачио на мјесец.

Никада нисам докучио одакле то зна и завидио му на информацијама које је истресао као остатке дувана из цепова од капута.

Памтили смо те ствари ваљда више и боље него градиво из завршних разреда гимназије.

Пожутјеле фотографије из

првог дијела осмољетке су нам значиле више него оне с првим дјевојкама у ружичњацама иза хотела “Србије” на илиџанској алеји.

Сјећања добију мјеру тек кад све друго на животној ваги постане

претешко.

Вијест о смрти првог учитеља нас поново спаја. Нас, посуте, расијане, растјеране и отјеране по континентима чији број ни данас нисмо прецизно запамтили, па се чудимо што нас у неким електронским порукама најмање има тамо гдје нам је он први пут прочитао “Остајте овдје”.

Спојили смо се још једном,

свако због својих сјећања, сви због њега, сви због силних троуглова, коцки, квадрата и пирамида у које смо судбински упали вјерујући да су само проблеми геометрије, а не живота и опет погријешили.

Нема га да објасни, да рече зашто нема марама ни петокрака, пјесме коју смо сви пјевали “од Вардара па до Триглава”, зашто није иструдио трули капитализам и зашто се хламидомонас још размножава на исти начин.

Нема га да нам каже зашто су нам ови силни континенти ближи од република гдје смо живјели, да нам објасни зашто су нам они из Канаде ближи него они из Завидовића, из федералног дијела Босне, да каже да глобално загријавање кугле није непознаница и да су се температурне промјене дешавале и прије Христа.

Стојим над гробом и крстом с његовим именом. Сам. Без силних других које је учио, али који су послали телеграме. Препричавам му ко се све сјетио и одакле чуо и знао за вијест о његовој смрти.

Пути мој отац и плаче свијећа умјесто њега. Заједно са мном. Не рекох вам. Мој први учитељ је био мој отац. Тодор.

НИНУС НЕСТОРОВИЋ – афоризми

• Тај злочин треба поновити.

Да се никад не заборави.

• Направили сте оазу у сред пустиње,
уместо да је направите на неком лепшем месту !

• Има код нас и поштених.

Таквих се треба највише чувати !

• Псовка је најчешће коришћена политичка мисао код нас.

• За земљу у којој само полиција има слободу изражавања,
батинање постаје једина уметност.

• Највише додатака јелима има у контејнеру.

• Тешко је бити параноик.

Има манијака који те стално прате.

• Ја, па ја, па опет ја !

То смо ми.